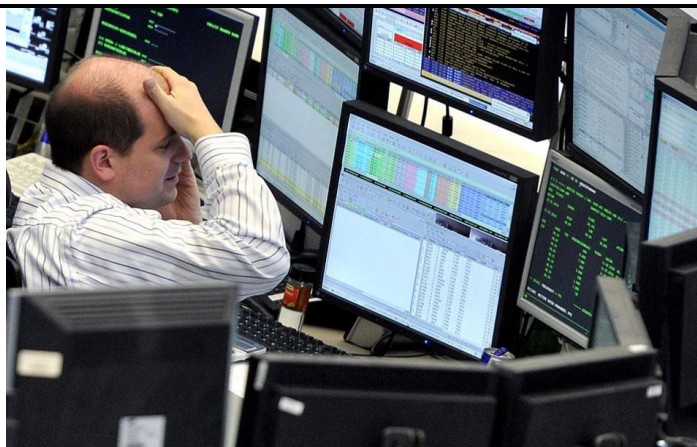


Οικονομικά - Εταιρικά Νέα



Reuters: Κάτι βλέπουν οι ξένοι επενδυτές και φοβούνται να πλησιάσουν την Ελλάδα

Η πτώση των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων το τελευταίο διάστημα αυξάνει την προσδοκία για επιστροφή της ομαλότητας στην αγορά. Ειδικά μετά το οδυνηρό φλερτ της Ελλάδας με την έξοδο από το ευρώ.

Αυτή είναι η αισιόδοξη οπτική γωνία, διότι υπάρχει και η άλλη, που αντιτείνει πως ο σκεπτικισμός δεν έχει απαλειφθεί. Όπως αναφέρει το Reuters, εξακολουθούν να υπάρχουν ξένοι επενδυτές που δεν «τρέχουν» να αγοράσουν ελληνικά ομόλογα. Μπορεί ο φόβος του Grexit να υποχώρησε μετά την απόφαση του Αλέξη Τσίπρα να έρθει σε συμφωνία με τους δανειστές, αλλά οι επικείμενες εκλογές έχουν παγώσει τις προοπτικές. Ειδικά από τη στιγμή που τα δύο μεγάλα κόμματα απέχουν ελάχιστα το ένα από το άλλο και η κατάσταση δεν φαίνεται ότι θα ξεκαθαρίσει στο μετεκλογικό τοπίο.

Υπάρχουν κάποιες βασικές αλήθειες τις οποίες καταγράφει το άρθρο του Reuters. Η πρώτη έχει να κάνει με το εσωτερικό, όπου, όπως αναφέρει, οι Έλληνες εμφανίζονται καταπονημένοι από την εξαστη λιτότητα, η οποία δεν φαίνεται να τερματίζεται.

Από την άλλη, η εικόνα που εμφανίζουν τα ελληνικά ομόλογα είναι ιδιαιτέρως αξιοσημείωτη. Το 10ετές ομόλογο έχει φτάσει στο 8,54%. Πρόκειται για πλήρη αντιστροφή, αν σκεφτεί κανείς τι συνέβαινε πριν από δύο μήνες. «Τότε που είχε προκληθεί κύμα από τη μικροπολιτική του ΣΥΡΙΖΑ έναντι των Ευρωπαίων δανειστών, με αποτέλεσμα το συγκεκριμένο ομόλογο να φτάσει στο 19% κατά τον περασμένο Ιούλιο», γράφει το άρθρο.

Ορισμένοι στρατηγικοί επενδυτές θεωρούν πως η προοπτική ενός συνασπισμού ή η επιστροφή της ΝΔ στην κυβέρνηση θα μπορούσε να δώσει περαιτέρω ώθηση στο ράλι που καταγράφουν οι ελληνικοί τίτλοι στην αγορά ομολόγων.

Ο Λευτέρης Φαρμάκης, στρατηγικός αναλυτής της Nomura, αναφέρει: «Οι βελτιωμένες προοπτικές για την πολιτική σταθερότητα εγγυώνται με τη σειρά τους μια θετική προοπτική για την ελληνική αγορά ομολόγων». Ωστόσο, υπάρχουν άλλοι διεθνείς επενδυτές που εξακολουθούν να είναι δύσπιστοι όσον αφορά την πολιτική αβεβαιότητα και τους παρατεταμένους κινδύνους αθέτησης των υποχρεώσεων από πλευράς της Ελλάδας.

Το διετές ομόλογο έχει πέσει στο 10,11%, αλλά η καμπύλη αποδόσεων συνεχίζει να έχει αντεστραμμένη πορεία.

Πρόκειται για κλασικό σημάδι ότι οι επενδυτές φοβούνται ότι δεν θα μπορέσουν να πάρουν όλα τα χρήματά τους πίσω. Το κόστος ασφάλισης έναντι μιας ελληνικής χρεοκοπίας κινείται σε κανονικά επίπεδα, αν και σε χαμηλούς όγκους συναλλαγών. Αυτό που φοβούνται οι επενδυτές είναι ότι ο ΣΥΡΙΖΑ, αν επιστρέψει στην κυβέρνηση, δεν θα προχωρήσει στα συμφωνηθέντα, ενώ έχουν λίγη πίστη και στη ΝΔ, σε περίπτωση που θα είναι αυτή που θα ηγηθεί ενός κυβερνητικού συνασπισμού. Ο προβληματισμός είναι ότι δεν θα υπάρξει ευρεία υποστήριξη για να περάσουν τα μέτρα λιτότητας που ζητούν οι δανειστές.

Ο Μάρτιν Βίλχελμ της IFK είναι κατηγορηματικός: «Δεν ακουμπάω τα ελληνικά ομόλογα. Δεν υπάρχει πια εμπιστοσύνη. Έχουν συμβεί πολλά τα τελευταία πέντε χρόνια. Κυβερνήσεις έχουν αλλάξει κι εμείς δεν πιστεύουμε αφήγηση. Όταν δανείζεις σε κάποιον χρήματα, πρέπει να έχεις εμπιστοσύνη. Αυτό το πράγμα έχει χαθεί τα τελευταία πέντε χρόνια».

Ο Γκαμπριέλ Στερν της Oxford Economics αναφέρει πως χρειάζονται πλέον περισσότερες καλές ειδήσεις για να αναστραφεί το κλίμα σκεπτικισμού ως προς τους ελληνικούς τίτλους. Ο κίνδυνος, κατά τον Στερν, είναι να περάσει ο ΣΥΡΙΖΑ στην αντιπολίτευση και να διεξάγει έναν μαχητικό αγώνα. Κάτι τέτοιο θα προκαλέσει σημαντικά εμπόδια στην επόμενη κυβέρνηση.

«Η εφαρμογή των μεταρρυθμιστικών μέτρων θα είναι δύσκολη, όποιος και αν είναι ο νικητής. Η Ελλάδα έχει ήδη καθυστερήσει, επομένως το ερώτημα είναι αν θα καταφέρουν να αλλάξουν γρήγορα την εικόνα. Αν όχι, τότε είναι πολύ πιθανό να δούμε τη Γαλλία να προσχωρεί στις θέσεις της Γερμανίας γύρω από την τύχη της Ελλάδας», λέει ο αναλυτής.



Τα γερμανικά ΜΜΕ για το debate

Η χθεσινोβραδινή τηλεοπτική αναμέτρηση των πολιτικών αρχηγών και η αντιπαράθεση μεταξύ το Αλέξη Τσίπρα και του Ευάγγελου Μεϊμαράκη, βρίσκεται στο επίκεντρο των γερμανικών ΜΜΕ.

Η τηλεοπτική αναμέτρηση των πολιτικών αρχηγών και η αντιπαράθεση μεταξύ το Αλέξη Τσίπρα και του Ευάγγελου Μεϊμαράκη, βρέθηκε στο επίκεντρο των γερμανικών ΜΜΕ.

Η Die Welt δημοσιεύει άρθρο με τίτλο “Η πρώτη τηλεμαχία πριν τις βουλευτικές εκλογές στην Ελλάδα”, επισημαινοντας ότι ο πρώην πρωθυπουργός της Ελλάδας και ο πρόεδρος της ΝΔ Ευάγγελος Μεϊμαράκης ήρθαν σε αντιπαράθεση στη διάρκεια του debate. Παρόλα αυτά και οι δύο πολιτικοί χαρακτήρισαν “επώδυνο” το τρίτο πακέτο βοήθειας που έλαβε η Ελλάδα. Η Welt εξηγεί ότι ο Τσίπρας αποφάσισε να προκηρύξει πρόωρες εκλογές για τις 20 Σεπτεμβρίου αφού έχασε την πλειοψηφία στο κοινοβούλιο εξαιτίας των σκληρών μέτρων λιτότητας που αναγκάστηκε να λάβει.

Στην ιστοσελίδα του το κρατικό γερμανικό τηλεοπτικό δίκτυο ARD σημειώνει ότι “Οι Έλληνες δεν είναι σε εκλογική διάθεση”, εξηγώντας ότι η πλειονότητα των ψηφοφόρων επιθυμεί τη συνεργασία του ΣΥΡΙΖΑ και της ΝΔ για τον σχηματισμό μιας κυβέρνησης συνασπισμού με στόχο τη διάσωση της χώρας. Τα δύο μεγαλύτερα κόμματα επιδίδονται σε μια σκληρή εκλογική μάχη, σημειώνει το ARD, όμως σύμφωνα με δημοσκοπήσεις οι περισσότεροι Έλληνες θα προτιμούσαν τελικά να σχηματιστεί ένας μεγάλος συνασπισμός, ώστε ΣΥΡΙΖΑ και ΝΔ να οδηγήσουν την Ελλάδα εκτός κρίσης. Εξάλλου τονίζει ότι και τα δύο κόμματα ψήφισαν υπέρ της υιοθέτησης των μέτρων λιτότητας που ζητούσαν οι πιστωτές και με αυτό τον τρόπο κράτησαν την Ελλάδα στην ευρωζώνη.

Από την πλευρά του, το περιοδικό Focus επισημαινεί ότι ο Αλέξης Τσίπρας και πάλι υπόσχεται πολλά στους ψηφοφόρους, σε ένα άρθρο με τον χαρακτηριστικό τίτλο: “Ο Αλέξης Τσίπρας υπόσχεται και πάλι στους Έλληνες τον ουρανό με τ' άστρα”. Το Focus σημειώνει ότι καταπολέμηση της διαφθοράς, διαπραγματεύσεις για το τρίτο πακέτο βοήθειας, ηλεκτρονική διακυβέρνηση: με αυτούς τους τρόπους ο Αλέξης Τσίπρας ξεγελά και πάλι τους ψηφοφόρους.

Η Suddeutsche Zeitung επέλεξε να επικεντρωθεί στον Ευάγγελο Μεϊμαράκη παρουσιάζοντας ένα πορτρέτο του και χαρακτηρίζοντάς τον “Αντί-Τσίπρα”. Οι Έλληνες, σημειώνει η εφημερίδα, κουράστηκαν από τους ελιγμούς και το χάος των προηγούμενων μηνών. Πλέον δεν επιθυμούν λαμπερές φιγούρες στα κυβερνητικά κλιμάκια, αλλά αξιοπιστία. Από αυτό επωφελείται ο πρόεδρος της ΝΔ. Εξάλλου ο Μεϊμαράκης, τονίζει η Suddeutsche Zeitung, έχει φροντίσει να αφήσει όλες τις πόρτες ανοικτές. Έχει δηλώσει ότι είναι έτοιμος να σχηματίσει κυβέρνηση συνασπισμού με τον ΣΥΡΙΖΑ, ενώ έχει υπογραμμίσει σε συνεντεύξεις του ότι είναι έτοιμος να συζητήσει ποιος θα γίνει πρωθυπουργός, αφήνοντας να εννοηθεί ότι προτίθεται να απαρνηθεί το αξίωμα προκειμένου να υπάρξει συνεργασία.



Αισιοδοξία Μοσχοβισί για την εφαρμογή του ελληνικού προγράμματος

Αισιόδοξος για την εφαρμογή του νέου προγράμματος δεδομένου ότι οι διαπραγματεύσεις με την Αθήνα στο τελικό στάδιο ήταν πολύ πιο αποτελεσματικές και γρήγορες από ότι στο παρελθόν δήλωσε στην γαλλική εφημερίδα La Tribune ο Πιέρ Μοσχοβισί.

Αισιόδοξος για την εφαρμογή του νέου προγράμματος δεδομένου ότι οι διαπραγματεύσεις με την Αθήνα στο τελικό στάδιο ήταν πολύ πιο αποτελεσματικές και γρήγορες από ότι στο παρελθόν δήλωσε στην γαλλική εφημερίδα La Tribune ο Πιέρ Μοσχοβισί.

Είπε ότι και ο Β. Σόμπλε θα στηρίξει το πρόγραμμα όσο αυτό εφαρμόζεται κανονικά από την ελληνική πλευρά και επανέλαβε ότι το χρέος πρέπει να αναδιρθωθεί αλλά χωρίς “κούρεμα” ενώ τάχθηκε υπέρ της συμμετοχής του ΔΝΤ στο πρόγραμμα και γι' αυτό θα απαιτηθεί πρώτα η αναδιάρθρωση του χρέους.

Για το θέμα του Grexit επισήμανε ότι αναγνωρίζει στον κ. Σόμπλε ειλικρίνεια και συνέπεια αλλά για το ενδεχόμενο η Ελλάδα να μην τηρήσει τις υποχρεώσεις της και ο Σόμπλε να επανέλθει στην εναλλακτική της εξόδου ο Γάλλος Επίτροπος είπε ότι “ο Σόμπλε είναι προσηλωμένος στην επιτυχία του προγράμματος και όσο και οι ελληνικές αρχές τηρούν τις δεσμεύσεις τους θα το στηρίζει και ότι ο γερμανός ΥΠΟΙΚ δεν έχει άλλες σκέψεις. Θα ήταν παράλογο να χαρακτηρίζεται κάποιος αποδιοπομπαίος τράγος”.

Για το ζήτημα της αξιολόγησης του Οκτωβρίου και το κατά πόσο είναι ρεαλιστική δεδομένων των εκλογών ο Επίτροπος είπε ότι “αν χρειαστούν μερικές εβδομάδες στη νέα κυβέρνηση θα πρέπει να το πεί και δεν θα είναι πρόβλημα αν διαπιστωθεί σοβαρή δουλειά αλλά σε κάθε περίπτωση δεν αναμένω να ξαναρχίσουν πάλι από την αρχή οι διαπραγματεύσεις”.



Λιαψεύδει η Τράπεζα της Ελλάδος τα περί νέας χαλάρωσης των capital controls

Λιαψεύδει η Τράπεζα της Ελλάδας τις πληροφορίες που δημοσιεύονται σήμερα στα Μέσα Ενημέρωσης περί επικείμενης νέας χαλάρωσης των capital controls. Σύμφωνα με αρμόδιο στέλεχος της ΤτΕ οποιαδήποτε χαλάρωση προϋποθέτει, πρώτον υποβολή αιτήματος προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, την έγκριση του αιτήματος από αρμόδια επιτροπή της ΕΚΤ και τέλος έπεται η έκδοση Υπουργικής Απόφασης ή Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου. Όπως διαβεβαίωσε στο ΑΠΕ αρμόδια πηγή της ΤτΕ, ανάλογο αίτημα προς την ΕΚΤ δεν έχει υποβληθεί.



Σε 144,8 εκατ. ευρώ ανέρχονται τα χρέη των Κρητικών προς τη ΔΕΗ

Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε σήμερα στα Χανιά ο Γενικός Διευθυντής Εμπορίας της Επιχείρησης, Λάζαρος Καραλάζος, στα 144,8εκ ευρώ ανέρχονται οι οφειλές ιδιωτών και επιχειρήσεων της Κρήτης προς τη ΔΕΗ. Σημειώνεται ότι ο κ. Καραλάζος, συνοδευόμενος από στελέχη της ΔΕΗ, παρουσίασε, μετά το Ηράκλειο, χθες και στα Χανιά, την νέα εμπορική πολιτική της Επιχείρησης, καθώς και το νέο πρόγραμμα διακανονισμών για εξόφληση οφειλών προς τη ΔΕΗ, καλώντας πολίτες και επιχειρήσεις να εκμεταλλευτούν τις ωφέλειες από τα νέα προγράμματα της Επιχείρησης. Είναι χαρακτηριστικό ότι για τα χρέη των Κρητικών, επεσήμανε ότι «παρά το γεγονός ότι η Κρήτη είναι ένα πλούσιο νησί, τα χρέη ξεπερνούν το 50% του συνόλου των χρεών της νησιωτικής Ελλάδας και φθάνουν περίπου στο 10% των οφειλών προς τη ΔΕΗ, πανελλαδικά». Ιδιαίτερη αναφορά έκανε ο κ. Καραλάζος στα χρέη 25 μεγάλων οφειλετών του νησιού που, όπως είπε, φθάνουν τα έξι εκατομμύρια ευρώ. Στη λίστα των μεγαλοφειλετών βρίσκονται 16 ξενοδοχειακές μονάδες, πέντε βιομηχανίες και τέσσερις μεγάλες εμπορικές επιχειρήσεις του νησιού. Τα χρέη των οικιακών οφειλετών είναι 50 εκατομμύρια ευρώ, ενώ 81 εκατομμύρια ευρώ οφείλουν πελάτες επαγγελματικού ρεύματος. Στα 5,5 εκατομμύρια φθάνουν τα χρέη αγροτών, πελατών της Επιχείρησης, ενώ τέσσερις δημοτικές επιχειρήσεις του νησιού οφείλουν 4,5 εκατομμύρια ευρώ.



Η ελάφρυνση του χρέους και η σύνδεση με τις μεταρρυθμίσεις

Ένα πολύ ενδιαφέρον είχαν προσφάτως στην ιστοσελίδα Voxeu.org, οι 3 οικονομολόγοι BARRY EICHENGREEN, PETER ALLEN και GARY EVANS, στο οποίο σημείωναν ότι χρειάζεται αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους. Ολο και περισσότεροι συμφωνούν πάνω σε αυτό το ζήτημα. Ακόμη και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) αναγνωρίζει πως δεν είναι βιώσιμο το ελληνικό χρέος.

Σήμερα επιμένει πως απαιτείται αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους, ούτως ώστε να είναι εφαρμόσιμο το τρίτο πρόγραμμα διάσωσης, που συζητείται ανάμεσα στην Ελλάδα και στους θεσμούς. Ωστόσο, η Γερμανία αρνείται να συναινέσει σε μια μείωση του ελληνικού χρέους εάν δεν υπάρξουν απτές αποδείξεις σε ό,τι αφορά την προώθηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στη χώρα. Μια μείωση χρέους θα πρέπει να είναι η ανταμοιβή για την υλοποίηση διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Οι Έλληνες πολιτικοί –και πολλοί ψηφοφόροι της χώρας– επιμένουν στο αντίθετο. Οτι δηλαδή τους αξίζει μια ισχυρή υπόσχεση για τη μείωση και αναδιάρθρωση του χρέους της χώρας. Διαφορετικά θα διστάσουν να προχωρήσουν σε επίπονες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Άλλοι, σαν το ΔΝΤ, τονίζουν πως ένα τρίτο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής στη χώρα είναι καταδικασμένο να αποτύχει, χωρίς μια προκαταρκτική δέσμευση για την αναδιάρθρωση χρέους.

Υπάρχει μια οφθαλμοφανής λύση για να τετραγωνιστεί ο κύκλος. Η Ελλάδα και οι πιστωτές της θα πρέπει να συμπεριλάβουν ένα Δείκτη Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων στις δανειακές συμβάσεις της χώρας και μέσω αυτού να συνδεθούν οι μελλοντικοί όροι για την εξυπηρέτηση χρέους της χώρας με την πρόοδο που σημειώνει στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Με μια τέτοια συμφωνία, ο τόκος που θα καταβάλλεται στους πιστωτές θα μειώνεται ή οι όροι αποπληρωμής θα παρατείνονται ανάλογα με τα διαρθρωτικά μέτρα που θα δρομολογούνται στην Ελλάδα. Εάν η Ελλάδα είναι διατεθειμένη να εφαρμόσει περισσότερες μεταρρυθμίσεις, τότε οι όροι αποπληρωμής του χρέους της δεν θα είναι τόσο αυστηροί στο μέλλον.

Η Ελλάδα θα επιδοκίμαζε μια τέτοια πρόταση, διότι θα ελάμβανε μια εγγύηση για τη μείωση του χρέους της ανάλογα με την πρόοδο που θα σημειώνει στις μεταρρυθμίσεις. Η γερμανική κυβέρνηση και οι υπόλοιποι πιστωτές θα ήταν, επίσης, σύμφωνοι, διότι θα παρείχαν ελάφρυνση στο ελληνικό χρέος, μόνον εάν η Ελλάδα προτίθεται να δεσμευτεί έμπρακτα σε μεταρρυθμίσεις.

Κάτω από τους όρους μιας τέτοιας συμφωνίας με τους πιστωτές της, η Ελλάδα θα ενσωμάτωνε τους όρους των τριών δανειακών συμβάσεων με την Ε.Ε. ή θα μετέτρεπε τους όρους των συμβάσεων αυτών σε ομόλογα συνδεδεμένα με τον Δείκτη Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων. Έτσι θα ενεργοποιούνταν ένας μηχανισμός, όπου θα παρέχονταν προσυμφωνημένες «δόσεις» ελάφρυνσης του χρέους σε συνάρτηση με την ολοκλήρωση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του τρίτου προγράμματος οικονομικής προσαρμογής της χώρας. Δηλαδή, η ελάφρυνση χρέους θα επιτυγχανόταν μέσα από ευνοϊκότερους όρους στην εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων της Ελλάδας, όπως χαμηλότεροι ετήσιοι τόκοι και παράταση της ωρίμανσης του χρεογράφων της χώρας. Η μείωση του κύριου χρέους δεν εξετάζεται καν ως επιλογή από ορισμένους πιστωτές της Ελλάδας. Ωστόσο, ένας τέτοιος μηχανισμός έχει τη δυνατότητα να προσαρμοστεί για να συμπεριλάβει τη μείωση του κύριου χρέους της Ελλάδας, εάν ποτέ συμφωνηθεί από όλες τις πλευρές.

Ποιος θα παρακολουθούσε αυτήν τη διαδικασία; Μια επιλογή θα ήταν να ανατεθεί αυτός ο ρόλος στο ΔΝΤ. Μια άλλη επιλογή θα ήταν να διοριστεί ένα πάνελ εμπειρογνομόνων, ένας εκ των οποίων θα έχει διοριστεί από την ελληνική κυβέρνηση, ένας θα εκπροσωπεί τους πιστωτές κι ένας που θα είναι επιλογή όλων των πλευρών. Ένας τέτοιος μηχανισμός θα μπορούσε να αναπληρωθεί από εγγυήσεις αποπληρωμής με βάση τον ρυθμό ανάπτυξης της χώρας. Έτσι, η καταβολή των δόσεων θα αυξανόταν ανάλογα με την άνοδο του ΑΕΠ. Κάτι τέτοιο ανταποκρίνεται στους ισχυρισμούς των πιστωτών, που υποστηρίζουν πως επίμαχες μεταρρυθμίσεις θα τονώσουν τη δραστηριότητα στην ελληνική οικονομία.

* Ο κ. Barry Eichengreen είναι καθηγητής Οικονομικών

**Ο κ. Peter Allen είναι οικονομολόγος και καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας, Μπέρκλεϊ

***Ο κ. Gary Evans είναι χρηματιστής και οικονομολόγος.

Το άρθρο δημοσιεύτηκε στην ιστοσελίδα Voxeu.org.